

**Satakunnan
hyvinvointialue**

**SATAKUNNAN HYVINVOINTIALUEEN
JÄRJESTÖAVUSTUSTEN PERIAATTEET**

23.10.2023

Sisällys

1. Johdanto.....	2
2. Avustuslajit ja hakeminen	2
2.1. Toiminta-avustus.....	2
2.2. Hankeavustus	3
2.3. Toiminnallinen yhteistyö.....	3
3. Toiminta-avustuksen myöntämisen yleiset periaatteet.....	4
4. Toiminta-avustuksen haku ja käytön seuranta	5
5. Avustamisen ulkopuolelle jäävä toiminta	6
6. Toiminta-avustushakemusten pisteytys	7
7. Päätöksenteko.....	9

1. Johdanto

Satakunnan hyvinvointialueella ja järjestöillä on yhteinen tavoite edistää maakunnan asukkaiden hyvinvointia. Hyvinvointialue tekee yhteistyötä hyvinvoinnin ja terveyden edistämisessä alueella hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyötä tekevien muiden julkisten toimijoiden, yksityisten yritysten ja yleishyödyllisten yhteisöjen kanssa. Hyvinvointialueen tulee edistää myös hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyötä tekevien järjestöjen toimintaedellytyksiä. (Laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä 612/2021, 7 §)

Hyvinvointialue voi tukea eri tavoin Satakunnassa toimivia rekisteröityjä yhdistyksiä ja yhteisöjä (jäljempänä viitataan yleishyödyllisiin yhdistyksiin, säätiöihin ja yhteisöihin sanalla järjestöt), joiden toiminnoilla edistetään satakuntalaisten terveyttä, hyvinvointia ja/tai turvallisuutta. Järjestöjen tekemä työ voi myös tukea hyvinvointialuetta tavoitteiden saavuttamisessa.

Avustettavan toiminnan tulee tukea, täydentää tai monipuolistaa Satakunnan hyvinvointialueen lakisääteistä toimintaa eli sosiaali-, terveys- ja pelastuspalveluita edellyttäen, että avustuksen ei arvioida aiheuttavan lainkaan, taikka aiheuttavan vain vähäisiä kilpailua ja markkinoiden toimintaa vääristäviä vaikutuksia. Järjestöjen tulee toteuttaa avustettavaa toimintaa lainsäädännön ja valtakunnallisten ohjausasiakirjojen asettamissa puitteissa noudattaen hyvinvointialuestrategian ja järjestämissuunnitelman painopisteitä, strategisia periaatteita sekä alueellisen hyvinvointisuunnitelman painopisteitä.

2. Avustuslajit ja hakeminen

Satakunnan hyvinvointialue voi myöntää järjestölle taloudellisena avustuksena toiminta-avustusta tai hankeavustusta.

Lisäksi hyvinvointialue voi tukea järjestöjen toimintaedellytyksiä antamalla tilojaan maksutta tilapäisesti järjestöjen käyttöön sekä tekemällä toiminnallista yhteistyötä, johon ei liity rahallista korvausta. Toiminnallista yhteistyötä voi olla esimerkiksi asiantuntijatuki, viestintä ja asukkaiden ohjaaminen järjestön toimintaan. Tilojen tilapäisen käyttömahdollisuuden ja toiminnallisen yhteistyön hakuaika on jatkuva.

2.1. Toiminta-avustus

Toiminta-avustusta voi hakea vuosittain määriteltynä hakuaikana, joka tarkentuu osana talousarvioprosessia. Toiminta-avustusta voidaan kohdentaa pysyväisluonteiseen tai uutta käynnistävään toimintaan, joka vastaa hyvinvointialueen asukkaiden hyvinvoinnin todennettuihin vajeisiin. Avustuksiin käytettävä kokonaissumma tarkentuu vuosittain aluevaltuuston hyväksymän talousarvion yhteydessä.

2.2. Hankeavustus

Hyvinvointialue voi tukea hankeavustuksella toimintaa, johon järjestö hakee ulkopuoliselta rahoittajalta (esim. STEA, ESR, THL tai STM) avustusta kehittämisluonteisiin, määräaikaisiin tehtäviin. Hyvinvointialueen avustus ei voi olla ainoa rahoituskanava. Hyvinvointialueen rahoitus toimii toiminnan täydentävänä julkisena rahoituksena.

Avustuksia koskevat neuvottelut käydään ao. hanketta koskevien palvelutuotannon asiantuntijoiden sekä HYTE- ja TKIO-vastuuyksikön kanssa yhteistoiminnallisesti.

2.3. Toiminnallinen yhteistyö

Hyvinvointialue tarjoaa hallinnassaan olevia toimitiloja mahdollisuuksien mukaan järjestöjen ja toimintaryhmien yleishyödyllisen toiminnan käyttöön maksutta tilojen käyttöohjeiden mukaisesti. Tilojen käyttömahdollisuus ei ole sidoksissa siihen, avustaako hyvinvointialue järjestöä rahallisesti vai ei.

Lähtökohdat tilojen osalta:

- Hyvinvointialue voi hakemuksesta antaa hallinnassaan olevia (joko omistamiaan tai vuokraamiaan) tiloja sosiaali- ja terveysjärjestöjen käyttöön maksutta tilapäistä käyttöä varten toiminnallisena avustuksena.
- Mikäli järjestö perii järjestämistään tilaisuuksista pääsymaksun, niin Satakunnan hyvinvointialue perii käyttöön antamastaan tilasta vuokraa erillisen tilahinnoinnin mukaan. Hinnasto päätetään hyvinvointialueella erikseen.
- Satakunnan hyvinvointialue varaa oikeuden rajoittaa tilojen käyttöä erityistilanteissa.

Järjestöt voivat saada hyvinvointialueelta toimintaedellytystensä tukemiseksi maksutta myös asiantuntijatukea, viestintää avustettavista toiminnoista hyvinvointialueen viestintäkanavissa sekä hyvinvointialueen asukkaiden ohjausta avustettaviin toimintoihin. Yhteistyö tarjoaa myös hyvinvointialueelle mahdollisuuden saada järjestöiltä tärkeää tietoa järjestöjen toimintaympäristöjen ilmiöistä. Toiminnallisen yhteistyön avulla edistetään hyvinvointialueen ja järjestöjen keskinäistä yhteistyötä sekä tietoisuuden lisäämistä ja vuoropuhelun kanavia. Toiminnallisen yhteistyön hakuaika on jatkuva. Pitkäkestoista yhteistyötä, joka edellyttää hyvinvointialueen työntekijä- tai muuta resurssia, arvioidaan soveltuvien osin toiminta-avustusten myöntämisten yleisten periaatteiden mukaisin kriteerein.

3. Toiminta-avustuksen myöntämisen yleiset periaatteet

Avustuksen saajan tulee osoittaa näyttöä kohderyhmälle suunnatusta vaikuttavasta toiminnasta ja kohderyhmän osallistamisesta toiminnan kehittämiseen. Toiminnan tarvetta, tavoitteita, toimenpiteitä, seurantaa ja arviointia kuvataan hakemuslomakkeeseen.

Avustuksen saajalla tulee olla valmius toimia yhteistyössä hyvinvointialueen palvelujen, verkostojen ja muiden toimijoiden kanssa. Valmiudella tarkoitetaan esimerkiksi osallistumista yhteiseen vuoropuheluun ja kehittämiseen. Avustuksen saajan tulee kuvata hakemuksessa, millaista yhteistyötä avustuksen saaja on valmis tekemään edellä mainittujen tahojen kanssa. Hyvinvointialue voi nimetä toiminta-avustuksen saajalle myös järjestökummin, joka toimii järjestön ja hyvinvointialueen välisen yhteistyön kehittämisen yhdyshenkilönä.

Avustettavan toiminnan tulee perustua todennettuihin hyvinvoinnin vajeisiin tai kohdistua väestöryhmiin, joilla oman vaikutusvaltansa ulkopuolella olevien tekijöiden takia on riski joutua eriarvoiseen asemaan, kuten lapsiin ja nuoriin, ikääntyneisiin, pitkäaikaissairaisiin tai vammaisiin henkilöihin, mielenterveys- tai päihdepalveluja tai kriisiapua tarvitseviin, asunnottomiin, toimeentulovaikeuksissa oleviin, maahanmuuttajataustaisiin henkilöihin tai vähemmistökieli- ja -kulttuuriryhmiin.

Avustusta myönnettäessä kiinnitetään huomiota toiminnan laajuuteen, toteutukseen, vaikuttavuuteen sekä hyvinvointialueen strategisten tavoitteiden toteutumiseen. Yksittäinen toiminta-avustus voi olla suuruudeltaan enintään 25 % koko toiminta-avustuksiin varatusta määrärahasta.

Avustuksen hakijalta edellytetään omaa rahoitusosuutta tai muuta osoitettua ja eriteltyä aktiivista panosta toiminnan järjestämiseksi (esimerkiksi vapaaehtoistyö) sekä samalle hakijalle mahdollisesti aiemmin myönnettyjen avustusten käyttötarkoituksen toteutumisen kuvaamista. Hakijan tulee kuvata myös muu rahoitus, jota se saa tai on hakenut samaa kohderyhmää koskevaan toimintaan.

Järjestö voi toteuttaa avustettavaa toimintaa yhden tai useamman kunnan alueella, mutta satakuntalaisella henkilöllä tulee olla mahdollisuus kotikunnasta riippumatta osallistua järjestön toimintaan.

Avustusta voidaan myöntää ainoastaan hakijoille, joiden hakemus on saapunut annettuun määräaikaan mennessä.

Avustuksen saajan edellytetään julkistavan joko toimintakertomuksessaan tai muulla avustuksen myöntäjän edellyttämällä tavalla tiedon, että yhteisö on saanut hyvinvointialueelta avustusta. Avustuksen saajan tulee kuvata tiedot avustettavasta toiminnasta Lähellä.fi –verkkopalvelussa tai Suomi.fi -palvelutietovarannossa.

Mikäli myönnetystä avustuksesta maksetaan palkkoja tai palkkioita, avustuksen saajan on huolehdittava ennakonpidätyksen toimittamisesta sekä muista lakisääteisistä maksuista ja työnantajavelvoitteista. Avustuksen saajan tulee noudattaa yhdistyslainsäädäntöä sekä hyvää kirjanpitoa.

Avustuksen saajan edellytetään sitoutuvan toimialueensa eettisiin periaatteisiin.

Avustuksen hakijan tulee hakemuksessa vakuuttaa, etteivät hakijajärjestön vastuhenkilöt ole allekirjoitusta edeltävien viiden vuoden aikana syyllistyneet talousrikokseen. Mikäli avustuksen saaja havaitsee, että joku vakuutuksessa mainituista tahoista on vakuutuksessa mainittuna ajankohtana tai avustuksen käyttöaikana syyllistynyt talousrikokseen, on avustuksensaajan välittömästi ryhdyttävä toimiin vahinkojen minimoimiseksi sekä ilmoitettava asiasta hyvinvointialueelle.

Avustuskelpoiset hakijat voivat hakea avustuksia yhdessä ja toteuttaa toimintaa yhteisvastuullisesti. Yhteisvastuullisessa toiminnassa hakijoiden tulee sopia päävastuullisesta hakijasta, jolle avustus maksetaan ja joka vastaa avustuksen käytön raportoinnista. Jos hakijat hakevat avustusta yhdessä ja toteuttavat toimintaa yhteisvastuullisesti, niiltä edellytetään keskinäistä kirjallista yhteistyösopimusta.

Avustuksen saajan edellytetään tekemään suunnitelman siitä, millaisten menetelmien avulla avustuksen saaja aikoo seurata ja arvioida avustetulle toiminnalle asetettujen tavoitteiden saavuttamista ja toiminnan vaikuttavuutta.

4. Toiminta-avustuksen haku ja käytön seuranta

Haku vuoden 2024 toiminta-avustuksille on auki 13.11.-10.12.2023.

Hyvinvointialueen verkkosivuille laaditaan ohjeet avustusten hakemiseen. Lisäksi järjestetään infotilaisuuksia ja/tai työpajoja avustushakuihin liittyen. Sähköinen hakulomake on auki hyvinvointialueen verkkosivuilla hakuajaksi. Hakulomake on suurempi alle 3000 € avustusta hakeville järjestöille.

Hakemuksen liitteeksi edellytetään edellisen vuoden toimintasuunnitelma ja toimintakertomus, kuluvan vuoden toimintasuunnitelma, patentti- ja rekisterihallituksen rekisteriote sekä tilinumero, jolle avustus maksetaan.

Myönnetyt avustukset maksetaan aluehallituksen päätöksen jälkeen hakijan ilmoittamalle tilille.

Rahoituksen käytön seuranta:

Avustuksen saajan on toimitettava selvitys saamansa avustuksen käytöstä seuraavan vuoden toukokuun loppuun mennessä. Raportointi tapahtuu erillisellä sähköisellä raportointilomakkeella. Raporttiin tulee sisällyttää sanallinen kuvaus avustuksella toteutetusta toiminnasta sekä erittely toiminnan kustannuksista. Lisäksi raportissa tulee arvioida asetettujen tavoitteiden saavuttamista sekä toteutetun toiminnan vaikuttavuutta.

Mikäli avustussumma on 10.000 euroa tai enemmän, tulee raporttiin liittää lisäksi

- tuloslaskelma ja tase,
- toimintakertomus ja
- tilintarkastuskertomus/toiminnantarkastuskertomus

Mikroyhdistysten osalta talouden raportointi tapahtuu tarvittaessa soveltaen Yhdistyslain (503/1989) 37 a § sekä Valtioneuvoston asetusta mikroyhdistysten tilinpidosta (887/2023).

Talouden raportointi toimitetaan hyvinvointialueen HYTE-yksikköön viimeistään toukokuun loppuun mennessä.

Ellei avustusta ole käytetty hyvinvointialueen ohjeiden mukaisesti ja myönnettyyn tarkoitukseen, on avustuksen saaja velvollinen palauttamaan saamansa avustuksen.

Avustuksen hakija sitoutuu siihen, että hyvinvointialue on oikeutettu tarkastamaan hakijayhteisön avustusta koskevan kustannuspaikan/tilin tiedot ja toiminnan.

5. Avustamisen ulkopuolelle jäävä toiminta

Hyvinvointialueen avustamisen ulkopuolelle jäävät normaaliin järjestön toiminnan organisointiin kuuluvat toiminnot, kuten hallinnon kokouspalkkiot ja viestintä (pl. viestintä avustettavasta toiminnasta), sekä merkkipäivän juhlallisuudet. Järjestön hallinnolliset yleiskulut voivat muodostaa enintään 10 % toiminta-avustuksen määrästä.

Avustusta ei myönnetä hyvinvointialueen järjestämisvastuulla olevan palvelun tuottamiseen. Avustusta ei saa käyttää investointeihin tai kiinteän omaisuuden hankintaan tai yhdistyksen omistamien tilojen kunnostamiseen.

Avustus eroaa hankinnasta siten, että avustaminen on täysin vastikkeetonta. Avustamista koskevassa päätöksessä tai sopimuksessa ei veloiteta avustuksen hakijaa suorittamaan vastapalveluita.

Pääsääntöisesti avustusta myönnetään vain yleishyödylliseen toimintaan. Avustusten myöntämisessä huomioidaan valtiontukisääntely ja myönnettävän avustuksen kilpailu- ja kauppavaikutukset. Valtion tukia ei voida Euroopan unionin oikeuden mukaisesti myöntää yritystoimintaan. Käsite yritys kattaa myös yhdistykset, säätiöt ja kolmannen sektorin toimijat siltä osin, kuin ne harjoittavat taloudellista toimintaa tarjoten markkinoilla tavaroita tai palveluita.

6. Toiminta-avustushakemusten pisteytys

Hyvinvointialue jakaa toiminta-avustuksiin varatut määrärahat ehdot täyttävien toimintojen kesken pisteytyksen avulla. Pisteytyksen lisäksi huomioidaan avustusmäärärahan jakautuminen alueellisesti sekä eri kohderyhmille.

Maksimipisteet 30

Pisteytys

1. Avustusta haetaan toimintaan, joka perustuu todennettuihin tarpeisiin ja hyvinvoinnin vajeisiin
 - 0 p = toiminnan tarvetta ei ole perusteltu todennetuilla hyvinvoinnin vajeilla
 - 4 p = toiminnan tarve on perusteltu todennetuilla hyvinvoinnin vajeilla
2. Hakija esittää realistisen ja perustellun arvion siitä, kuinka paljon kohderyhmän edustajia toiminnalla voidaan tavoittaa
 - 0 p = ei ole esitetty arviota tai esitetty arvio ei ole realistinen
 - 2 p = esitetty arvio on realistinen, mutta sitä ei ole perusteltu
 - 4 p = esitetty arvio on realistinen ja se on perusteltu esim. tilastotiedoilla tai aikaisempien vuosien osallistujamäärillä
3. Hakija kuvaa konkreettisia, realistisia toiminnalla tavoiteltavia hyvinvoinnin, terveyden ja/tai turvallisuuden edistymisen tuloksia
 - 0 p = ei ole kuvattu tuloksia tai kuvatut tulokset eivät ole realistisia
 - 2 p = kuvatut tulokset ovat realistisia, mutta ei konkreettisia
 - 4 p = realistiset ja konkreettiset tavoitellut tulokset on kuvattu

4. Hakija kuvaa konkreettisen, realistisen suunnitelman menetelmiseen, jonka avulla se aikoo seurata ja arvioida asetettujen tavoitteiden saavuttamista sekä toiminnan vaikuttavuutta
 - 0 p = suunnitelmaa ei ole esitetty
 - 2 p = seuranta- ja arviointisuunnitelma on kuvattu, mutta sen toteuttaminen käytännössä ei ole realistista hakijan resursseilla
 - 4 p = kuvattu seuranta- ja arviointisuunnitelma on realistinen

5. Avustettava toiminta toteuttaa hyvinvointialueen arvoja ja strategisia periaatteita
 - Ei täytä avustusehtoja = Toiminta ei toteuta strategisia periaatteita
 - 6 p = Toiminta toteuttaa yhtä tai useampaa hyvinvointialuestrategian arvoa ja/tai strategista periaatetta

6. Hakija kuvaa valmiuksiaan yhteistyöhön hyvinvointialueen palvelujen, verkostojen ja muiden toimijoiden kanssa
 - 0 p = Ei kuvausta yhteistyövalmiuksista
 - 2 p = Yhteistyövalmiuksia kuvattu

7. Toiminnan avulla voidaan tukea hyvinvointialueen järjestämisvastuulla olevien palvelujen keskinäistä yhteistyötä ja yhteensovittamista (esimerkiksi perus- ja erityistason palvelujen välillä, sosiaalipalvelujen ja terveyspalvelujen välillä tai sosiaali- ja terveys- sekä pelastuspalvelujen välillä)
 - 0 p = toiminnan avulla ei voida tukea hyvinvointialueen järjestämisvastuulla olevien palvelujen keskinäistä yhteistyötä ja yhteensovittamista
 - 2 p = toiminnan avulla voidaan tukea hyvinvointialueen järjestämisvastuulla olevien palvelujen keskinäistä yhteistyötä ja yhteensovittamista

8. Toiminnan avulla voidaan tukea hyvinvointialueen järjestämisvastuulla olevien palvelujen sekä yleishyödyllisten toimintojen välistä yhteistyötä ja yhteensovittamista (esimerkiksi sosiaali- tai terveyspalvelujen ja yhdistysten toimintojen välillä tai pelastuspalvelujen ja yhdistysten toimintojen välillä)
 - 0 p = toiminnan avulla ei voida tukea hyvinvointialueen järjestämisvastuulla olevien palvelujen sekä yleishyödyllisten toimintojen välistä yhteistyötä ja yhteensovittamista

- 2 p = toiminnan avulla voidaan tukea hyvinvointialueen järjestämisvastuulla olevien palvelujen sekä yleishyödyllisten toimintojen välistä yhteistyötä ja yhteensovittamista

9. Toiminnan avulla voidaan tukea yleishyödyllisten toimintojen välistä yhteistyötä ja yhteensovittamista (esimerkiksi yhdistysten välillä tai yhdistysten ja säätiöiden välillä)

- 0 p = toiminnan avulla ei voida tukea yleishyödyllisten toimintojen välistä yhteistyötä ja yhteensovittamista
- 2 p = toiminnan avulla voidaan tukea yleishyödyllisten toimintojen välistä yhteistyötä ja yhteensovittamista

7. Päätöksenteko

1. Aluevaltuusto hyväksyy talousarvion, jossa järjestöjen toiminta-avustusten kokonaismäärä
2. Hyvinvointialueen järjestöavustustyöryhmä kartoittaa palvelutuotannon tarpeita toiminnolle sekä arvioi toiminta-avustushakemukset
3. HYTE-yksikkö valmistelee esityksen avustusten jakautumisesta
4. Aluehallitus päättää avustusten kohdentamisesta järjestämisjohtajan esityksestä